
Til lags åt alle kan ingen gjera ...

TIDLIGERE I TIDSSKRIFTET

tone.bergset

tone.bergset@legeforeningen.no

Ganske nylig ble *Tidsskrift for Den norske legeforening* kåret til Årets tidsskrift 2018 av Norsk tidsskriftforening. I juryens begrunnelse kunne vi bl.a. lese at Tidsskriftet kanskje er den fremste eksponenten blant fagtidsskrifter for å vedlikeholde og videreutvikle en fagterminologi på norsk. Vi jobber daglig med denne viktige oppgaven, men litt motbør møter man jo innimellom, som seg hør og bør. Så også i 1929, da Tidsskriftet gikk over til en ny, offisiell rettskrivning (Tidsskr Nor Lægeforen 1929; 49: 243–45).

Fagartikler, medisinsk administrasjon, kollegiale spørsmål m.v.

«Tidsskriftet»s sprog.

Den i «Tidsskriftet»s første nummer for i år bebudede forandring i «Tidsskriftets»s sprog er nu kommet i andet hefte. – Da jeg skulde til med dette nummer, husket jeg ikke på dette glædelige budskap – og begynte trøstig på første artikel. Men det var ikke mange linjer jeg var kommet, før den nye sprogdrakt virket således på mig, at artiklens faglige indhold blev mig aldeles fordærvet, jeg måtte simpelt hen – for denne gang ialfald – gi op. Istedendfor gav jeg mig – nolens volens – til blot at se igjennem artiklen fra dens orthografiske side – NB. Ikke dens sproglige. For det er vel ikke sprogets, men den såk. rettskrivnings forandring redaktionens glade budskap går ut på – altså for så vidt et galt valgt uttryk for meddelelsen – heldigvis! Det skulde bare manglet at det virkelig var sproget: Nu går vi over til landsmål! Forresten, man vet sig jo aldrig tryk for hvad man kan risikere – men den dag melder ialfald jeg mig ut av Lægeforeningens resp. «Tidsskriftet» – hvis jeg da ikke forinden er død.

DEN NORSKE LÆGEFORENING

(TIDSSKRIFT FOR PRAKTISK MEDISIN — NY REKKE)

REDAKTØRER:

For den videnskabelige del: **INGVAR USTVEDT**For den socialmedisinske og faglige del: **JØRGEN H. BERNER**

Nr. 5	Oslo, 1. mars 1929	49. årgang
-------	--------------------	------------

Innhold.

Originalartikler:

Bør vi neidele for hestriket med i karassensriagen? Av Christen Johannsen, Oslo. S. 212. — Akrodyne. Av T. Brandt, La Crosse. S. 221.

Oversikter, referater og praktiske notiser:

Frans Redeker: Kliniske synspunkter ved prognosestillingen ved lunge-
tuberkulose. S. 222. — Betningslinjer for anvendelsen av sulfonampro-
parater. S. 226. — Samuel Frankl: Liquorrhus nasal. S. 230. — May
Melland og C. Leo Pattison: Forebyggelse av mæsler hos barn ved
vitamin D. S. 236. — S. Perlmann og Weber: Videre erfaringer om eks-
perimentell blærestendende hos rotter ved avitaminose. S. 239. — H. Lax
og I. Seimdal: Metode til å gjøre blod holdbart til blodskifterestorrasjon.
S. 241. — Overføring av sykdommer ved transfusert blod. S. 241. —
Wimmermyer og Schäfer: Radonbad applikasjon av insulin. S. 242. —
A. Skreberg og Porgus: Behandling av diabetes insipidus med potasium-
salter. S. 242. — Ludwig Popper og Siegfried Weiss: En enkel nitrit-
reaktion i urinen. S. 243. — F. W. A. Weber: Fingerpula. S. 243. — I.
Pernad og L. Hofmann: Lys og lysel. S. 244.

Bekannedsaker:

Hans Alexander: Frådiagnose for Lungentuberkulose hos Ervachsenen.
S. 244.

Hygiene, social medisin, legeforhold m. v.:

Portante bidrag til Finnmark fylkes medisinallhistorie. Av Dr. fytkelege
A. Weiss. S. 244.

Fagartikler, medisinsk administrasjon, kollegiale spørsmål m. v.:

«Tidsskriftet» språk. S. 242. — Chiropraktikken i Amerika. S. 245. —
VI nordiske tuberkulosekongresser. S. 251. — Internasjonal kongress. S. 252.
— Fartagsaker over godkjente spesialister som er medlemmer av Den norske
legeforening pr. 15. februar 1929. S. 262. — Betalte kontingenter til Den
norske legeforening. S. 267. — Betalte bidrag til Reserndendet. S. 268. —
Ogav Sammen. Nekrolog. S. 268. — Begjæring for «Norske legers syke-
forsikringsforening» for 1929. S. 269.

Blandede meddelelser:

Nogen minneord om arytidrikter J. A. Selmer. A. C. Vingard. S. 264.

Meddelelser fra Den norske legeforenings byrå:
Offisielle meddelelser. Universitetslekturer. Spesielle stipendier, Le-
dige poster i sykehasser, kommuner o. lgn. Personalia og øvrt. Små
meddelelser. Byrået.

J. S. Parfumerier og Kosmetika A/S, København, Danmark. **GRAVITOL**

Levskovvej 1, Bk.

Videnskabelig representation for Norge: **HORNBØGA A/S**, Bock, Strandgata 1, Oslo.

GRAVITOL

Effektivt middel til behandling af Overmætning og Hæmning af fordøjelsen.

Virker godt på maven og har en mildt søvnindvirkning. Ingen fare for allergi.

Originalboks med 10 og 20 kapsler i 1,2 cm og 1-1/2 cm kapsler.

200 og 100 kapsler i 25 og 50 mg.

Kapsler med 100 mg. for behandling af 250 kapsler.

Men det er sandelig galt nok som det tegner; jeg har set på første artikkel, mere orket jeg ikke. Thi hvad er det ikke for et sammensurium av «retskrivning» allerede denne ene artikkel byr på? dels i behandlingen av de rent medisinske ord, dels i de almindelige allemandsord d. v. s. den såk. offisielle retskrivningen av 1917 eller hvad den nu heter. Det sidste er en side av saken for sig – dens logiske umuligheter er jo kjendt vare fra før, hvor den har fåt smuglet sig ind; jeg skal ikke større fæste mig ved den – men leilighetsvis kan man jo ikke undgå at bli hængende fast i de værste uhyrligheter.

(...)

Nei det er en frygtelig sørpe altsammen, kjære redaktion – og for den medicinske stand ikke minst et bedrøvelig tidsdekadencens tegn. Av medicineren forlangtes før sprogkundskap og sprogfølelse – og det var vel.

Sarpsborg i januar 1929.

G. Winge

Da «Tidsskriftet» fra 1. januar i år gikk over til den offisielle rettskrivning, var redaksjonen naturligvis forberedt på at det kunde vekke misnøie på enkelte hold. Imidlertid er «reformen» inntil nu kollega Winge optrer, blitt møtt med velvilje, ja en eldre kollega skriver til mig, at det «gleder ham opriktig».

Bestemmende for redaksjonen, når den nu fulgte eksemplet fra andre tidsskrifter, var for det første at det volder besvær for trykkeriet, hvor typografen snart skal sette en artikkel efter den gamle og snart efter den nye rettskrivning. Men den viktigste grunn er, at når man nu først har en offisiell rettskrivning, så bør den følges uansett om man personlig liker den eller ikke i et offisielt tidsskrift.

(...)

Red.

Publisert: 12. juni 2018. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.18.0366

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 10. september 2026.